

Dohányárusok Közlönye

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Megjelenik minden ho-
1-én és 15-én.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Eötvös-utca 5. sz.
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM. A munkaszünetről. — Vegyesek. — Árlejtési hirdetésen, ek.

A munkaszünetről.

Éveken át kérelmeztük a vasárnapi munkaszünetet, éveken át küzdöttünk végette! Végre elnyertük eme annyira megérdemelt napját a nyugalomnak! Köszönet érte a Nagyméltóságos pénzügyminiszter urnak, a ki a rendeletet kibocsájtotta, valamint ama tisztviselő uraknak, kik befolyásukat ez alkalommal érvényesítették, hogy ez a valóban liberális, humanus rendelet életbe lépett.

Eme rendeletet csak tudatlan, csak laikus emberek ocsárolhatják, bizonyítja ezt az a körülmény, hogy azok, kiket illet, tulnyomóan a legnagyobb örömmel üdvözölték. Csak ők tudják, hogy mit jelent az reájuk nézve!

Annak következtében, hogy tisztán tudatlanságból, elégedetlenség is mutatkozott a rendelet elleneben, szükségessé vált, mivel a mi lapunk nem naponként jelenik meg, a „Pester Llyod“ hasábjain véleményünket a nyilvánosságra hozni, mely úgy hisszük, mind ama kétséget és elégedetlenséget eloszlatni hivatott, mely a szóban forgó rendelet kibocsájtásakor felhangzott.

Abban a hitben vagyunk, miszerint nem sokáig fog kélni, hogy a tözsdetulajdonosok, eme fenti rendelet betartását, vagyis a vasárnapi munkaszünet törvényre emelését, a magyar kir. kereskedelmi miniszteriumtól is kérvényezni fogják.

A Nagyméltóságos pénzügyminiszter ur, eleget tett avval, hogy eme rendeletet minden korlátozás nélkül kibocsájtotta és ha nem is intéztek el a kereskedelmi miniszteriummal egyöntetűen, elég, hogy a kedvezményes megtörtént, mert eme rendelet törvényre emelése, csak természetes következménye a kezdeményezésnek.

Erről szólott a „Pester Llyod“ hasábjain megjelent cikkünk és bizvást reméljük, hogy mindenütt megértettek bennünket.

Ha tehát még mindig akadna az elégedetlenség soraiból szorványosan is csak megjegyzés a rendelet ellen; úgy az csak azt bizonyítaná, hogy nem értették meg Ő Nagyméltósága valóban nemes szándékát; vagy nem akarják megérteni, hogy Ő Nagyméltósága mit célzott rendeletével.

Annál többet, mint a kérelmet, melylyel hozzája fordultak teljesíteni, még a Kegyelmes Ur sem tehet. Ez pedig véleményünk szerint megtörtént, a mit Ő Nagyméltóságától a tözsdetulajdonosok kértek, azt teljesítette.

Ha azonban mégis akad tözsdetulajdonos, ki a rendelet daczára nyitva tartja üzletét, az már a kereskedelmi miniszter határozata alá tartozik s mint a hogy megjegyeztük, csak a kereskedelmi miniszter tudja a törvény betartására szorítani eme kereskedőket.

Miután a rendelet már életbe lépett, nyíltan megmondhatjuk, miszerint nagyon rosszul cselekszik a dohányelárusítók elégedetlen része, hogy nem akarják megérteni, a javukra szolgáló rendeletet, hogy másképp értelmezik azt, miként az értelmezendő; végre tekintettel kell lenni arra a körülményre is, miszerint az, ki hivatva van rendeleteket, törvényeket alkotni, nem tekinthet le minden egyesre, hanem kénytelen a különféle körülményre is tekintettel lenni.

Mit mondanának az elégedetlenek akkor, ha a rendelet szigorúan meghagyta volna a munkaszünetet, ha kimondták volna határozottan és meg is kívánták volna, hogy arra a felnapra be kell zárni üzleteiket? Jól tudjuk, hogy akkor ezer meg ezer szerencsétlennek mondotta volna magát, panaszkodtak volna, hogy megvonják tőlük, a keresetnek legjobb óráit, mert a vasárnap a bevételnek legjobb napja, hogy tönkre fognak menni, mert a miniszter kegyetlenségű.

Lehet, hogy talán ez a körülmény is oka annak, miszerint a dohánytözsdetulajdonosokat akaratukban nem korlátozták, lehetséges, hogy erre voltak tekintettel, a mikor nem tették kötelezővé a vasárnapi munkaszünetet; mert nagy különbség az, hogy a törvény megtiltja-e az üzletek nyitva tartását, vagy egy rendelet csak megengedi azok bezárását.

A mi a rendeletnek azt a részét illeti, hogy ünnepnapjaink bármely vallásfelekezethez tartozó bezárhatja üzletet, mondhatjuk, hogy ennél tapintatosabb rendeletet alig léptettek életbe. — Ha tekintetbe vesszük azt, hogy végre mégis csak oly fogyasztási cikkről van szó, melynek fogyasztása az állampénztárba számottevő összeget juttat, ha tekintetbe érezhető lenne, melyet nélkülöznie az államháztartásnak nem szabad, úgy annyival inkább köszönet jár érte a pénzügyminiszter Ő Nagyméltóságának, a ki (tudva van, hogy különféle vallás felekezetnek számos ünnepnapja van), — rendeletével megengedi, hogy az államnak minden egyes polgára eleget tehet vallási érzületének.

Valóban sohasem juthatott volna szebben és világosabban érvényre, vallástürellem, liberalizmus és igazságszeretet,

mint ebben a rendeletben, mely dicsőségére válik a pénzügyminiszter Ő Nagyméltóságának s becsületére a XIII. ügyosztálynak, mint a kire ez az ügy tartozik.

Csak rosszsalunkat fejzehetjük ki, ama tudatlan és kapcázkodni akaró sugalmazott újságczikket fölött, melyeket több mint bizonyos, hogy egyes dohányelárusítók sugalmaztak.

Ezek az ügy érdemében igazán mit sem használnak, csak legfeljebb azt eredményezik, hogy hasonló alkalommal — ama tisztességes elemnek, mely mégis csak zöme a dohányelárusítóknak, ártnak és rossz fényt vett arra a hálaérzésre, melylyel ez alkalommal tartoznak. — Jól tudják ugyan illetékes helyen, hogy csak egyes emberek az elégedetlenek, hogy csak egyes emberekről van szó, kik krajczáros hirdapiradalomban — valóban nem mérvadó véleményüket akarják hangoztatni, kiknek valószínűleg csak örömet szerez gyenge agyuk termékét betűszedve láthatni. A nagy többség, a zöme az elárusítóknak, azok, kik hivatásuknak buzgalommal élnek, méltányolni tudják, hogy a miniszter rég ohajtott kérésüket teljesítette és köszönettel adóznak érte.

Vegyesek.

Az első kerület nagytözsdejé. Polatsek L. úr a ki az I. kerület nagytözsdejét elnyerte ügylátszik azt meg is érdemli mert minden törekvése, legalább mint azt az eddigi jelek mutatják, hogy eme nagytözsdet egy magasabb színvonalra emelje. Ez a nagytözsde nem a legjobb fogyasztó közönségnek örvend, mert úgyszólván ezek a főváros legkisebb dohánytözsdeái a kik alig pár korona árán szerzik be szükségleteiket, annyival is inkább dicsérendő az a megelégedettség, mely már most nyilvánul s csak igazolja a fent mondottakat. Gondoskodott Polatsek úr arról is, hogy az előkelő közönség is teljes mértékben kielégítést nyerhet, mert minden fajta finom és leginomabb különlegesség, szivarban dohányban, cigarettában, raktárán van. Minthogy a pénzügyminiszterium új építkezése folytán nagyobb élet fog lüktetni fel a városban, Polatsek úr, ha így fogja folytatni, megkezdett működését, bizalommal nézhet a jövő elé.

Hazai gyártmány. Figyelmeltetjük becses olvasó közönségünket, hogy ne engedjék magukat tévedésbe ejteni, oly ügynökök által, kik a „hazai ipar“ hangzatos czéjére alatt iparkodnak hatást gyakorolni; mert eme cikkek eredete nem mindig valódi és alig ered onnan a honnan azt a rája alkalmazott burkolat vagy csomag megjelöli.

A minthogy értesülünk a Club papiros ide való képviselője cigarettá hüvely papirjait a külföldről beszerzett papirosból gyártja, és ezeket

különféle hangzatos név alatt hozza forgalomba. Már most, ha ez a tisztelt ur gyártmányát „hazai gyártmány” név alatt árusítja, úgy ez bizony hamis dolog, mert a vevőt tévedésbe ejti, a vevő bizonyára azt hiszi, hogy oly papíros vásárol, mely hazai gyárból kerül forgalomba. Már pedig azt csak ráfogással lehet „hazai gyártmánynak” mondani; mert csak nem lehet gyártásnak elnevezni azt, ha a papíros hüvely alakjába széjjel vágják. Hasonló joggal mondhatná az, aki Svédországból gyufát kap, és azt itt nálunk skatulyába rakja, hogy ez „hazai ipar”. Hogy mily hiányosak a mi törvényeink ilyen hasonló fontos ügyekre vonatkozólag, azt csak akkor látjuk, ha azokat alaposan megvizsgáljuk. Az, ki egy cigarettát szív abban a hitben, hogy annak a papírosra nálunk hazánkban készült, joggal panaszkodhatik, jobhiszeműleg annak rossz minősége felől; pedig ő csak egy nálunk manipulált idegen származású papírosról mond véleményt.

Nézzünk szerint nagyon is kellene arra ügyelni, hogy az ki a „hazai gyártmány” neve alatt árut forgalomba hoz, és azt hirdetések révén kívánja minél ismertebbé tenni valóban itt hazánkban gyártja-e az ahhoz szükséges kellékeket; véleményünk szerint szigorúan kellene igazolásra kényszeríteni, az ilyen gyártmányok eredetét valjon valóban honi ipar-e az, valjon ezen a réven nem-e csak kihasználni akarják-e a vevő közönség hazafiságát. Végtére gyártmány alatt nem érthetjük azt a szerszámot, melylyel gyártunk, melylyel csak elvágjuk hüvely alakjába a papíros, hanem magáról a hüvelyről van szó. Németországban már rég meg lett tiltva a fent leírt eljárás, szigorúan ügyelnek reá és büntetik azt.

Nálunk ki sem törődik avval, ha bárki is hamis vitorla alatt evez, ha a „hazai gyártmány” nevével visszaélést követnek is el, ha ily módon valódi gyártmányunkat elnyomják is.

A midőn a kis tözde tulajdonosok felkérjük, hogy minden „hazai gyártmány” neve alatt forgalomba hozott árut vegyenek ily módon elbírálás alá, kérjük egyuttal a kerületi előjáróságokat, hogy mondják ki miszerint magában a csomagolása felszerelése egy árunak, mint-hogy visszaélés történhetik, nem szerepelhet „hazai gyártmány” gyanánt.

20180 sz.
1902.

Ajánlat.

A szombathelyi kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a felmondás folytán üresedésbe jött sárvári dohánygyárudára kezelésének betöltése céljából alulírt m. kir. pénzügyigazgatóságnál 1902. évi október hó 20-án délelőtt 10 órakor írásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás fog tartatni. Az írásbeli ajánlatok 1902. évi október hó 19-én déli 12 óráig a m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél közvetlenül, vagy posta útján nyújtandók be. Az ajánlat tárgyat csakis a dohány forgalom után járó tőzsdij fogja képezni.

A jogosítvány elnyerésére annak lesz kilátása, ki erre alkalmasnak találta és a ki a százalékokban kifejezendő legkisebb tőzsdij követeli; mindazonáltal az államkincstár fenntartja magának azt a jogot, hogy a versenyzők közt szabadon válasszhasson, miért is egyik ajánlattevő sem támaszthat igényt azért, mert olcsóbb ajánlata el nem fogadtatott.

Az eddigi dohánygyárudára, ki egyszersmind a váltó és bélyeg őrlepek elárusítását is 1,5% tőzsdij mellett eszközölte, a nagyárudára kezelését (1,3%) egy egész háromtized százalék tőzsdij élvezeti.

A dohánygyárudára 1901. évi nyers for,

galma a hozzá utalt 128 dohány kisárus után 195126 korona, fogyasztók részére kicsinybeni eladás utáni forgalma 21324 korona.

Az összes dohányanyag a győri dohánygyárudára raktárból lesz beszerzendő, még pedig oly kijelentéssel, hogy az anyagkészlet szállítására szolgáló tartályokat a vállalkozó a megállapított eladási árak megtérítése mellett köteles átvenni. A nagyárudára a nélkül, hogy neki az árulásra beszerzett dohánygyártmányok összegétől járó százalékos tőzsdijon illetőleg a szállítási és egyéb kezelési kiadások levonása után fennmaradó tiszta jövedelmen kívül egyéb jövedelem biztosították köteles a dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok 44. §-ában részletezett üzleti könyveket kifogástalanul vezetni. Ugyanezért az államkincstár a nagyárudánál egyéb jövedelmet avagy a versenytárgyalás alapjául szolgáló forgalom változatlan fenntartását nem biztosítja és e czímen avagy bármi más okból a kezelési díj emelésére irányuló kérelem feltétlenül el fog utasítani, nemkülönbön bármilyen kárpótlási igények figyelmen kívül fognak hagyatni.

Köteles leendő vállalkozó a dohánygyárudában a fogyasztási viszonyoknak megfelelő 8 napi tartalék készletet 7200 korona értékben beszerezni és folyton érintetlen teljességben fenntartani, ezenkívül a napi szükségletet igényelte anyag készletet is beszerezni és raktáron tartani. A dohánygyárudára és az azzal kapcsolatos kis tőzde Sárvárott tökéletes száraz bolti és raktári helyiségben személyesen kezelendő. A pályázók kötelesek bánatpénz fejében feltétel nélkül csonkíthatatlan dohány készlet érték összegének megfelelő 10%-ot azaz (7200 koronát) hétszázhusz koronát a szombathelyi kir. adóhivatalnál készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban, melyek azonban 20% levonása mellett értékben fogadtatnak el, a pénzügyi letétbe helyezni, az arról szóló eredeti nyugtát 1902. évi október hó 19-én déli 10 óráig benyújtandó, s 1 kor. bélyeggel ellátott, lepecsételt és sajátkezüleg aláírt ajánlatokhoz mellékelni. Az ajánlat a következő czím alatt nyújtandó be: „Ajánlat a Sárváron megüresedett dohánygyárudára kezelésének elnyerése iránt.”

Az ajánlatba a követelésbe vett kezelési díj (%) százalékban számmal és betűvel tisztán kirandó és az ajánlatához egyuttal a magyar állampolgárságot, nagykorúságot igazoló hatóságilag kiállított erkölcsi és vagyoni bizonyítvány csatolandó. Olyan ajánlatok, melyek ezen rendelkezéseknek meg nem felelnek, avagy más pályázónak ajánlatára hivatkoznak, valamint azok is, melyek határozatlanul szerkesztvék, ugyszintén az elkésve beadottak, nemkülönbön az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A versenyzésben részt nem vehetnek azok, a kik a polgári törvények szerint terhes valamely kötésre nem képesek továbbá azok kik valamely büntény, csempészet vagy másnemű jövedéki kihágás miatt jogérvényesen elítéltek, vagy azok, kik a m. kir. pénzügyigazgatóság által egyéb okoknál fogva alkalmatlanoknak találtnak. Nemkülönbön kizárva a versenyzés alól azok is, kik nem laknak állandóan Sárváron.

Ha ezen akadályok egyike vagy másika a dohánygyárudára átadása után jutna a kir. pénzügyigazgatóság tudomására, az eladási engedély azonnal be fog vonatni.

A pályázók bánatpénze, minthogy az ajánlatok a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz terjesztendők fel határozat hozatalra, csakis a határozatnak leérkezése után fog az illetőknek kiutaltatni, illetve az elfogadott ajánlattevő bánatpénze a csonkíthatatlan készlet beszerzéséig visszatartatni. Ha azonban a vállalkozó a dohánygyárudát az átvételre kitűzött határnapon át nem veszi,

vagy később ajánlatától visszalépne, bánatpénzét elveszti és az áruda kezelésének céljából újabb pályázat fog nyittatni. Egyben a dohánygyártmányok eladására s az áruda felmondására vonatkozó és ezen kir. pénzügyigazgatóságnál megtekinthető szabályok mérvadók. Szombathelyen, 1902. évi szeptember hó 24-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

45775.
1902.

Ajánlati hirdetmény.

A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság ezennel közhírré teszi, hogy Naiszló nagy községben a folyó évi szeptember hó 13-án csőd következtében megüresült dohánygyárudára betöltése céljából ezen kir. pénzügyigazgatóságnál 1902. évi október hó 20-án d. e. 10 órakor írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Az eddigi vállalkozó a dohánygyárudára kezelésére 18%.-a, bélyeg és váltóőrlepek után pedig 1%.-nyi eladási díjban részesítették; a nagyárudára 1901. évi forgalma 71151 koronát tesz ki, melyből a hozzáutalt kistőzsdékre 64162 korona a saját üzletben kisárudára 6859 korona és a mérsékelt áru pipadohányra 130 korona esik, a bélyegjegyek és váltóőrlepek eladásánál 2949 korona 95 fillér forgalmat ért el.

A dohányanyag-, bélyeg- és váltó őrlepek beszerzése a 36-98 kilométer távolságra eső pécsi kir. dohány- és bélyegárudáktól esz-közleendő.

Egyben kijelentetik, hogy a fennálló szabályok értelmében az üres tartályok beváltása megszünt és a nagyárudára köteles ezen tartályokat a m. kir. kincstári dohányárudáktól tulajdonába átvenni.

A vállalkozó köteles a tartásra néki előszabott minden egyes dohánynemből a pénzügyi hatóság által nemenkint meghatározandó, jelen esetben 8 napi forgalomnak megfelelő 2000 korona értékű dohányanyagot csonkíthatatlan készletben állandóan raktáron tartani; a nagy- és kisárudát Naiszló nagyközségben élénk forgalmu helyen, száraz és alkalmas bolti és raktári helyiségben elkülönítve más üzlettel kezelni és azt személyesen vezetni, a fennálló szabályokban megjelölt könyveket pontosan vezetni.

A kincstár a vállalkozónak meghatározott jövedelmet nem biztosít, miért is az eladási díj felemelése iránti későbbi kérévnyek tekintetbe nem vétetnek sem pedig esetleges kárpótlási igények nem támaszthatók.

A pályázók tartoznak egy koronás bélyeggel és a fent kijelölt megcsonkíthatatlan 2000 korona értékű készlet anyag összegének megfelelő 10%.-kos azaz 200 korona bánatpénzzel, vagy ezen összegnek valamely m. kir. adóhivatali pénztárnál való letételt igazoló nyugtával ellátott írásbeli zárt ajánlatokat legkésőbb folyó évi október hó 20-án, d. e. 9 óráig a pénzügyigazgatóság főnökénél benyújtani.

Az ajánlatához csatolandó még az állampolgárságot, valamint az erkölcsi magaviselet, vagyoni állapot és a nagykorúságot igazoló bizonyítványok is.

A kitűzött határidő után beadott, vagy a fenti kellékekkel el nem látott, vagy határozatlanul szóló, vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A kik szerződés kötésre nem képesek, vagy csőd alatt voltak, a kik jövedéki kihágás miatt elítéltek, vagy az állam egyeduralmági tárgyak volt eladói, ha ily üzlettel már elmozdítottak, a versenyzésből kizárva. A vállalkozó köteles a dohánygyárudát 1902. évi november hó 1-től átvenni, ellenkező esetben a bánatpénze elvesztése mellett veszélyre és kárra utj versenytárgyalás fog tartatni, a vállalkozó bánatpénze a rendes készlet beszerzéséig visszatartatik, a többi pályázóknak a tárgyalás befejezése után visszaadatik.

Bővebb felvilágosítást a pénzügyigazgatóság kerületben levő biztosok és szakasok adnak. Végre megjegyeztetik, hogy az alulírt pénzügyigazgatóság fenntartja magának azon jogot, hogy a versenyzők között szabadon válasszhasson, miért is az ajánlattevő nem támaszthat igényt azért, mert olcsóbb ajánlata el nem fogadtatott.

Pécsett, 1902. szeptember 28-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Die Sonntagsruhe. — Vermischtes.

Die Sonntagsruhe.

Nach jahrelangem Ringen um die so sehr berechnete Bitte einen halben Tag in der Woche zu feiern, ist sie endlich bewilligt worden und wir fühlen uns veranlasst, in erster Reihe Sr. Excellenz dem Herrn Finanz-Minister, wie auch all jenen Herrn Beamten, welche dessen Entschluss beeinflusst haben, Dank zu sagen, für jene von erstem Liberalismus und Humanismus zeugende That, die nur von Unverständigen bemängelt und von Laien bekrittelt werden kann.

In Folge der, eben aus Unkenntnis der Sachlage entstandenen Unzufriedenheit mit dieser Verordnung, haben wir es für nothwendig gehalten, da unser Blatt nicht täglich erscheint, im „Pester Lloyd“ einen Artikel zu veröffentlichen, der all jene Bedenken zu zerstreuen geeignet ist, welche gegen die in Rede stehende Verordnung erhoben werden. Wir sind nämlich des Glaubens, dass es gar nicht lange dauern wird und die Einhaltung des Gesetzes über die Sonntagsruhe wird auch vom k. u. Handelsminister von den Trafikanten verlangt werden. Wenn diess diesmal bei Ausgabe der Verordnung nicht gleichzeitig im Einvernehmen des Handelsministers geschehen ist, so glauben wir, dass Sr. Excellenz der Herr Finanz-Minister die Anwendung des Gesetzes über die Sonntagsruhe als selbstverständlich voraussetzt und er daher vollständig genug gethan hat, wenn er die Schliessung der Geschäfte an Sonntag-Nachmittagen ohne Einschränkung gestattet.

Das war auch der Sinn unseres im „Pester Lloyd“ veröffentlichten Artikels und wir glauben zuversichtlich, dass wir allenthalben verstanden wurden. Wenn daher die stets Unzufriedenen noch immer diesen hohen Erlass bekritteln, so zeigt uns das nur, dass man die edlen Absichten des Finanz-Ministers nicht versteht, oder nicht verstehen will. Mehr, als eine Bitte voll und ganz bewilligen, vermag auch der Finanz-Minister nicht und diess ist unseres Erachtens nach auch geschehen. Ob es Tabak-Verschleisser gibt, welche trotz der Verordnung die sehr deutlich lautet, ihr Geschäft durchaus offen halten wollen, darüber kann nur der Handels-Minister entscheiden und wie gesagt, er dürfte auch hier dem Gesetze den erforderlichen Respekt verschaffen.

Bei dieser Gelegenheit wollen wir aber daran erinnern, dass es nicht gut gethan heisst, wenn die Tabak-Verschleisser, solche, ihrem Wohle dienende Verordnungen anders deuten, als sie lauten und dass man schliesslich auch darauf Bedacht haben muss, dass Diejenigen, welche Gesetze und Verordnungen schaffen, verschiedene Umstände in Betracht ziehen müssen, die dabei in Frage kommen. Nachdem die bezügliche Verord-

nung in Kraft getreten ist, können wir es ja sagen und offen sprechen. Was würden zum Beispiel die stets unzufriedenen Elemente dazu sagen, wenn die Verordnung die Sperrung der Geschäfte streng verordnen und verlangen würde? Tausende Unglückliche würde es geben, die laut darüber klagen würden, dass der Sonntag ihr Haupteinnahmestag sei und dass sie nunmehr zu Grunde gehen müssten, wegen der Hartherzigkeit des Ministers. Vielleicht hat auch dieser Umstand mitgewirkt, dass der Erlass, der Freiheit des Trafikanten keine Schranken auferlegt, zumal es nämlich ganz etwas Anderes ist, wenn das Gesetz das Offenhalten der Geschäfte verbietet, als die Verordnung, welche das Schliessen derselben gestattet.

Was das Schliessen der Geschäfte an Feiertagen jeglicher Konfession anbelangt, so hat es bisher noch niemals eine toleranter, liberalere Verordnung gegeben, als Diejenige, welche jeder Konfession gestattet an den Hauptfeiertagen ihr Geschäft zu schliessen.

Wenn man annimmt, dass es gar viele Feiertage im Jahr gibt, welche die Konfessionen stets an anderen Tagen feiern, wenn man in Rechnung zieht, dass es sich schliesslich denn doch um einen Verkaufsartikel handelt, von dessen Consum der Staatskasse grosse Summen, die nicht entbehrt werden können, zufließen, so muss dem Minister der allseitige Dank dafür gezollt werden, dass er jedes religiöse Gefühl achtet und keinem Bürger dieses Landes, Gewissenskruppel verursachen will.

Wahrlich, die konfessionelle Duldsamkeit, der Liberalismus und Gerechtigkeitsliebe, können niemals schöner und klarer zum Ausdruck kommen, wie in diesem Erlasse, der sowohl Sr. Excellenz dem Herrn Finanz-Minister, wie der Sektion XIII, zu deren Kompetenz diese Angelegenheit gehört, zur Ehre gereicht!

Und darum missbilligen wir, die von Unkenntnis der Sachlage, von Böswilligkeit oder Krakehlsucht insinuirten Zeitungsartikel, welche einzelne Verschleisser zu Verfassern haben und die der Angelegenheit gar nichts nützen, wohl aber den Verschleissern insofern schaden können, als bei ähnlichen Anlässen die Undankbarkeit des Verschleisserstandes gar nicht aufmunternd wirken könnte.

Man weiss es massgebenden Ortes allerdings recht gut, dass nur einzelne Leute es sind, die in der Einkreuzer-Zeitungsliteratur ihre unmassgeblichen Meinungen niederlegen, Leute denen es Vergnügen macht ihr Geistesprodukt gedruckt lesen zu können. Die grosse Mehrheit der Verschleisser, Diejenigen welche ihrem Berufe in Wirklichkeit und mit Eifer obliegen, wissen dem Minister aufrichtigen Dank dafür, dass er ihrem langgehegten Wunsche entsprochen hat.

Vermischtes.

Die Grosstrafik des I. Bezirkes. Herr L. Polatssek, dem die Lizenz der Grosstrafik im I. Bezirke ertheilt wurde, scheint das Bestreben zu haben, sein Etablissement in einer würdigen, dem modernen Geschmacke Rechnung tragenden Weise zu leiten. Obgleich die Führung der Grosstrafik zu welcher die kleinsten Tabakverschleisser der Hauptstadt angewiesen sind, jene kleinen Leute, die für ein Paar Kronen eine Fassung machen, im Verhältnis zu dem geringen Gesamtconsum grosse Schwierigkeiten verursacht, ist gleichwohl trotz des kurzen Bestandes des Geschäftes, Alles zufriedengestellt. Aber auch die vielen Sorten Spezialitäten Zigarren, Zigaretten und Tabake, die namentlich in der Festung das vornehme Publikum wünscht, ist complett am Lager. Wenn Herr Polatssek in dieser Weise fortfahren wird sein Geschäft zu führen, dann kann er diese Verschleissstelle zu einer sehr bedeutenden heranwachsen sehen, umso mehr, als mit dem Ausbau des neuen Finanz-Ministerialgebäudes für die Festung ein neues, reges Leben beginnt, das sich auch für das Geschäft wohlthuend erweisen dürfte.

Vaterländisches Erzeugnis. Wir machen unseren geschätzten Leserkreis darauf aufmerksam, dass sie sich von solchen Agenten, welche mit dem Schlagworte „Hazai ipar“ ihre Artikel abzusetzen suchen, keineswegs irreführen lassen sollen, nachdem die Provenienz eines Artikels sich nicht nach jenem Orte richtet, wo er geschnitten verpackt, oder adjustirt wird. Wie wir vernehmen, erzeugt der hiesige Vertreter des Club-Papieres, Hülsen und verschneidet das aus dem Auslande bezogene Papier zu Zigarettenpapieren die er unter verschiedenen Namen in Vertrieb setzt. Wenn nun dieser Herr sein Zigarettenpapier für vaterländisches Erzeugnis ausgibt, so ist das falsch, nachdem der Käufer vermeint, er habe es mit einem Papier zu thun, das aus einer ungarischen Fabrik stammt. Das ist aber nicht der Fall und das Zerschneiden des Papieres oder die Anfertigung der Hülse kann doch unmöglich als eine Fabrikation aufgefasst werden. Mit demselben Rechte könnte Derjenige, der zum Beispiel fertige Zündhölzer aus Schweden bezieht und sie hier in Schachteln füllt, von seinem Fabrikate sagen, es wäre heimisches. Wie mangelhaft unsere Gesetze über erlei wichtige Dinge lauten, ersieht man erst dann wenn man dieselben genau untersucht. Derjenige welcher eine Zigarette raucht und vermeint ein in Ungarn erzeugtes Papier zu rauchen, dürfte dann bona fides über die schlechte Qualität unserer Erzeugnisse klagen, indess raucht er ein aus der Fremde bezogenes Papier, das hier nur in so und sovieler Theile zerschnitten wurde. Unseres Erachtens nach müsste Jeder, der ein Vaterländisches Fabrikat annimmt und anempfiehlt auch dazu verhalten werden, nachzuweisen, ob der Hauptbestandtheil des Artikels auch hier erzeugt wird. Denn nicht das Schneidmesser welches die Rohwaare zerschneidet, bildet das Fabrikat, sondern jene Waare, von deren Consum die Rede ist. In Deutschland ist das längst verboten worden und wird streng bestraft. Hier kümmert sich kein Mensch darum, wenn man mit dem Schlagworte „Vaterländisches Fabrikat“ einen Artikel forcirt, der ein solches nicht ist indem wir die Kleinverschleisser aufmerksam machen, jeden für „Vaterländisches Fabrikat“ ausgegebenen Artikel nach dieser Richtung hin zu prüfen, möchten wir auch die Bezirksvorstehungen ersucht haben, es auszusprechen, dass das Verpacken oder Adjustiren einer Waare, nicht Fabrikat genannt werden kann, daher ein arger Missbrauch ist.

PAPIER À CIGARETTES
ET TUBES
ABADIE

PUR
MALAKOFF

Abadie
PARIS

A világ
legismertebb és leg-
régibb gyártmánya!

Minden kis- és nagyüz-
sében, valamint nagyke-
reskedésekben kapható.

Áltestes,
renommirtes fabrikát
der Welt!

Zu haben in allen Klein-
und Grosstrafiken und
Grosshandlungen.

PAPIER À CIGARETTES
ET TUBES
ABADIE

RIZ DORÉ

Abadie
PARIS

Nagy- és kistözsdek figyelmébe!

POJATZI FL. és TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányaikat és pedig egy **kénes-**, mint különösen **s alon-gyufájokat.**

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millennium-gyufa,
Magyar korona-svédgyufa,
Magyar honvéd-szobor-gyufa,
Krokodil-gyufa és
Magyar Imperial-gyufa

elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar állam-
férfiak arczképeivel díszítvék.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kapható.

Kérjük szíves rendeléseiket közvetlenül **Deutsch-Landsbergbe** intézni. A legolcsóbb ártételeket tartalmazó
árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — Budapest és közvetlen környéke részére **VII., Rombach-utca 8. sz.**
alatt van raktárunk.

POJATZI FL. és TÁRSA es. k. szabadalmazott
gyufanemű gyára
DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett).

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesle-
ges, a dohányzó egyszer
veszi és többé mást nem
szíhat

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY!

GYÁRI RAKTÁR:

GOLDZIEHER GÉZÁ-nál

BUDAPEST, V., SAS-UTCZA 29. SZÁM.